

Aan de leden van de raad

Datum : 14 april 2026
Zaaknummer : 5029342
Contactpersoon : Lianne de Groot
Telefoonnummer : 026 377 23 78

Onderwerp: Schriftelijke vragen over Politieke reclame aan rijksmonument Walburgiskerk en de schijn van belangenverstrengeling

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid Elfrink van de fractie SP heeft ons bij brief, ingekomen 23 maart 2026, schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem over [Politieke reclame aan rijksmonument Walburgiskerk en de schijn van belangenverstrengeling](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Kan het college bevestigen dat de erfgoednota, reclameverordening en Omgevingswet juist bij rijksmonumenten strikte bescherming voorschrijven?*

De bescherming van rijksmonumenten is in belangrijke mate geregeld in de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving. De kern van deze bescherming is de vergunningplicht voor het verrichten van een zogeheten rijksmonumentenactiviteit. Dergelijke activiteiten gaan over het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument. Het kan ook om een activiteit gaan waarbij een rijksmonument wordt hersteld of gebruikt waardoor het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht.

Daarnaast zijn er, afhankelijk van de aard en duur van de verrichte activiteit, aanvullende vergunningen nodig. Hierbij moet voor het verrichten van een omgevingsplanactiviteit (bouwen) veelal getoetst worden aan de welstandsnota. In deze nota zijn regels voor reclame binnen de verschillende welstandsregimes vastgelegd; voor rijksmonumenten geldt dat maatwerk moet worden toegepast.

Datum: 14 april 2026
Zaaknummer: 5029342
Pagina: 2

2. *Erkent het college dat de overheid niet alleen belangenverstrengeling moet tegengaan, maar ook gehouden is de schijn van belangenverstrengeling te vermijden?*

Ja, dat erkennen wij.

3. *Is voor de in bijgevoegde foto's zichtbare politieke reclame met de tekst "Stem 4 Arnhem Centraal" (bevestigd aan de balustrade van de Walburgiskerk, rijksmonument) een omgevingsvergunning verleend? Zo ja: op welke datum, door wie ondertekend en op welke gronden (inclusief advies erfgoed/ monumentenzorg)? Zo nee: waarom is er geen handhavingsbesluit genomen, terwijl de gemeente bij andere eigenaren van rijksmonumenten wel streng handhaaft op ongeoorloofde wijzigingen aan het uiterlijk?*

De politieke partij Arnhem Centraal heeft op 9 februari 2026 een omgevingsvergunning aangevraagd voor het plaatsen van een tijdelijke banner aan de Walburgiskerk. Aangezien de voorgestelde plaatsing een rijksmonument betrof, is het plan ter advisering voorgelegd aan de gemeentelijke afdeling Erfgoed en aan de onafhankelijke commissie Omgevingskwaliteit. Het advies van de afdeling Erfgoed luidde dat dit reclame betreft en dat de beoordeling van reclame-uitingen bij de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) ligt. De commissie Omgevingskwaliteit heeft het plan tijdens de vergadering van 16 maart negatief beoordeeld. De schriftelijke onderbouwing van het advies zou, zoals gebruikelijk, in de week daarna volgen. Op 17 maart heeft de ODGM mondeling vernomen dat er geen positief advies zou worden uitgebracht. Vervolgens heeft de ODGM telefonisch contact gezocht met de indiener. Aangezien de indiener niet bereikbaar was, is een voicemailbericht achtergelaten waarin is aangegeven dat het plan niet kan worden vergund. Aangezien bleek dat de banner inmiddels – op dinsdag 17 maart – was opgehangen, heeft de ODGM in datzelfde voicemailbericht de aanvrager geadviseerd de banner direct te verwijderen.

Op 19 maart bleek dat de banner inderdaad was verwijderd. Uit navraag door de ODGM bij de aanvrager, blijkt dat dit woensdag 18 maart aan het einde van de dag is gebeurd. Daarmee was het opstarten van de handhaving, dat doorgaans enkele dagen duurt, niet meer nodig.

4. *Wordt politieke reclame van Arnhem Centraal tijdens verkiezingsperiodes (zoals voorafgaand aan de 18e maart van 2026) expliciet vrijgesteld van de regels? Zo ja, op basis van welk besluit of beleid?*

Nee, die uitzondering is er niet.

Datum: 14 april 2026
Zaaknummer: 5029342
Pagina: 3

5. *Wethouder Bob Roelofs is zowel portefeuillehouder erfgoed als lijsttrekker van Arnhem Centraal. Hoe kan het college garanderen dat er géén (schijn van) belangenverstrengeling heeft plaatsgevonden bij het verlenen van vergunningen of het gedogen van deze uitingen voor zijn eigen partij?*

De vergunningaanvraag wordt beoordeeld op basis van objectieve criteria. Deze is door publicatie voor iedereen zichtbaar. Daarbij heeft deze aanvraag niet geleid tot een vergunning. Toen op 17 maart jl. bleek dat de vergunningaanvraag negatief beoordeeld zou worden en de banner inmiddels bleek te zijn geplaatst, heeft de ODGM diezelfde dag contact opgenomen met de aanvrager met het advies de banner te verwijderen. De aanvraag is overigens niet gedaan door wethouder Roelofs, maar door een ander partijlid van Arnhem Centraal.

6. *Is deze casus getoetst aan de integriteitscode en gedragscode voor wethouders? Zo ja, wanneer is dat gebeurd (voor of na plaatsing van de reclame), wat was de uitkomst en wie heeft de toetsing uitgevoerd? Zo nee, waarom is dit niet gebeurd ondanks de dubbele rol van de wethouder?*

Zoals aangegeven in antwoord 5 is de vergunningaanvraag beoordeeld op basis van objectieve criteria.

Conform de gedragscode wethouders gemeente Arnhem, is het de taak van politici om steeds samen de ondergrens goed in de gaten te houden. Wethouders worden kortom geacht om voortdurend hun handelen te toetsen aan deze gedragscode.

In dit geval was er geen aanleiding om deze casus te toetsen aan de gedragscode, omdat de wethouder zich niet heeft bemoeid met het aanvragen en beoordelen van de vergunningsaanvraag.

7. *De eigenaar van de Walburgiskerk onderhoudt een structurele zakelijke relatie met de dienst erfgoed/monumentenzorg vanwege zijn meerdere monumentale panden in Arnhem inclusief verbouwingen. Hoe garandeert het college objectieve en gelijke behandeling van alle eigenaren van rijksmonumenten, zonder voorkeursbehandeling voor degenen die politieke reclame-uitingen (inclusief voor Arnhem Centraal) plaatsen?*

Bij aanvragen voor omgevingsvergunningen wordt het college geadviseerd door een onafhankelijke Commissie Omgevingskwaliteit, met onder andere deskundigheid op het gebied van erfgoed. Hiermee wordt de onafhankelijkheid van de beoordeling van onder meer cultuur-historische waarden geborgd. Het college kan hier alleen gemotiveerd van afwijken, waarbij zowel het gegeven advies als de motivatie in de vergunning zijn terug te vinden.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft een adviesplicht voor ingrijpende wijzigingen aan rijksmonumenten. Een banner van een paar dagen valt daar niet onder, dus daarvoor wordt de RCE niet om advies gevraagd, maar adviseert de Commissie

Datum: 14 april 2026
Zaaknummer: 5029342
Pagina: 4

Omgevingskwaliteit over de impact op de cultuurhistorische waarde.

8. *Is er in dit geval sprake geweest van een bijzondere coulance vanwege deze relatie?*

Er is geen sprake geweest van (bijzondere) coulance; de vergunning is immers niet verleend. Toen op 17 maart bleek dat de banner toch op de kerk hing, heeft de ODGM gelijk contact opgenomen met de aanvrager met het verzoek deze te verwijderen. De banner is toen door de aanvrager verwijderd.

9. *Kunt u een volledig overzicht geven van alle vergunningaanvragen, goedkeuringen, afwijzingen en handhavingszaken betreffende vlaggen, spandoeken of reclame-uitingen aan rijksmonumenten in Arnhem in de periode 2021-2026, uitgesplitst per partij en eigenaar?*

In deze periode zijn geen afzonderlijke reclamevergunningen aangevraagd voor rijksmonumenten bij de ODGM. Het is wel aannemelijk dat er reclame-uitingen aan rijksmonumentale panden zijn beoordeeld, maar deze maakten dan onderdeel uit van een integrale verbouwingsaanvraag.

Voor politieke partijen zijn in deze periode geen aanvragen door ODGM behandeld.

10. *Overlegt u alle correspondentie (e-mails, brieven, memo's, notities, WhatsApp/berichten indien aanwezig, en andere stukken) tussen wethouder Bob Roelofs en de eigenaar van de Walburgiskerk of zijn vertegenwoordiger over de betreffende politieke reclame-uiting? Zo nee, waarom niet en op welke wettelijke grond?*

Zie bijlage voor de beschikbare Whatsapp-berichten.

11. *Overlegt u eveneens alle correspondentie (e-mails, brieven, memo's, notities, WhatsApp-berichten indien aanwezig, en andere stukken) tussen wethouder Bob Roelofs enerzijds en ambtenaren van erfgoed/monumentenzorg/Omgevingsdienst en anderzijds overige bestuurders over deze specifieke reclame-uitingen aan de Walburgiskerk. Zo nee, waarom niet en op welke wettelijke grond?*

Wethouder Roelofs heeft over deze casus geen contact gehad met de gemeentelijke vakgroep erfgoed en de ODGM.

Datum: 14 april 2026
Zaaknummer: 5029342
Pagina: 5

12. *Welke concrete maatregelen neemt het college om in de toekomst schijn van belangenverstrengeling te voorkomen bij erfgoedvergunningen wanneer een wethouder erfgoed betrokken is bij de deelnemende politieke partij?*

Bij aanvragen voor omgevingsvergunningen adviseert een onafhankelijke Commissie Omgevingskwaliteit wanneer van toepassing. Hierin zit onder andere deskundigheid op het gebied van erfgoed. Hiermee wordt de onafhankelijkheid van de beoordeling van onder meer cultuur-historische waarden geborgd. Het college kan hier gemotiveerd van afwijken. Daarnaast heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een adviesplicht voor ingrijpende wijzigingen aan rijksmonumenten.

13. *Bent u bereid de vragen te beantwoorden in de gestelde volgorde en daarbij niet te clusteren?*

Ja, daar zijn wij toe bereid.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema

A. Marcouch

Bijlage:

- Bijlage bij beantwoording vraag 10